

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟΝ
ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν. 4990/2022

WWW.SIOUFASLAW.GR

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν. 4990/2022

Την 11 Νοεμβρίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4990/2022 (ΦΕΚ 210/Τ.Α'/11.11.2022)¹ με τον οποίο ενσωματώνεται στη νομοθεσία μας η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23/10/2019 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου ή – όπως είναι ευρέως γνωστά – των **μαρτύρων – πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers)** και ο οποίος λαμβάνει ένα αποτελεσματικό πλέγμα μέτρων προστασίας των προσώπων αυτών που αναφέρουν τις εν λόγω παραβιάσεις, οργανώνει τη διαδικασία υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης των αναφορών, επιβάλλει κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεών του, απαγορεύει οποιασδήποτε μορφής αντίποινα σε βάρος των προσώπων αυτών και

¹ **Ν. 4990/2022:** Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις.

καθιερώνει ένα **σύστημα εσωτερικών και εξωτερικών διαύλων αναφοράς των παραβιάσεων** και διαχείρισής τους όχι μόνο στον δημόσιο, αλλά **και στον ιδιωτικό τομέα**, προκειμένου να εξασφαλίσει **την ενθάρρυνση των προσώπων αυτών να αποκαλύπτουν παραβιάσεις δημοσίου συμφέροντος** και να ενισχύσει τις εγγυήσεις για την προστασία τους συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτό στην πρόληψη και την αποτροπή των παραβιάσεων ενωσιακού δικαίου, αλλά και συγχρόνως στην αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεών του, **την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού.**

✓ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου αφορά συγκεκριμένους τομείς του (άρθ.4), όπως ενδεικτικά παραβιάσεις που :

- Αφορούν τις διατάξεις για τις δημόσιες συμβάσεις, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορές, την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την προστασία του περιβάλλοντος, όπως και της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη δημόσια υγεία, την προστασία των καταναλωτών

- Θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης σύμφωνα με το άρθ. 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (Σ.Λ.Ε.Ε.) (που αφορά την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης)

- Σχετίζονται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθ. 26 παρ.2 της Σ.Λ.Ε.Ε. (που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων) και τη φορολογία των εταιρειών

✓ ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΚΑΝΟΝΑΣ. Οι φορείς του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν ταυτόχρονα 50 ή περισσότερους εργαζόμενους - ανεξάρτητα από τη φύση και τη διάρκεια της απασχόλησής τους - έχουν την υποχρέωση ορισμού **Υπευθύνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών** (εφεξής **Υ.Π.Π.Α**) σχετικά με τις ανωτέρω παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου. **ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ.** Οι φορείς του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους έχουν τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση να ορίσουν Υ.Π.Π.Α. Ανεξάρτητα όμως από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούν

όσοι φορείς δραστηριοποιούνται σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορές, μεταφορές και περιβάλλον, ή λειτουργούν δυνάμει απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή με δραστηριότητες που μπορεί να προκαλέσουν κίνδυνο στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον υποχρεούνται στον ορισμό Υ.Π.Π.Α.

✓ **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

Ο Υ.Π.Π.Α., ο οποίος μπορεί να είναι είτε εργαζόμενος του ιδιωτικού φορέα είτε τρίτο πρόσωπο, παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αναφοράς, παραλαμβάνει τις αναφορές που υποβάλλονται γραπτώς ή προφορικά ή μέσω προσβάσιμης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, διασφαλίζει την προστασία της εμπιστευτικότητας του αναφέροντος και διατηρεί επικοινωνία με αυτόν, παρακολουθεί τις αναφορές, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να επιληφθούν της αναφοράς οι αρμόδιοι φορείς ή περατώνει τη διαδικασία- αν είναι ακατάληπτη ή καταχρηστική- συντονίζει επιμορφωτικές δράσεις και συμμετέχει στη χάραξη εσωτερικών πολιτικών για την ενίσχυση της διαφάνειας στο φορέα.

Ο Υ.Π.Π.Α., η θητεία του οποίου διαρκεί ένα τουλάχιστον έτος, εκτός αν τερματιστεί νωρίτερα για σπουδαίο λόγο, οφείλει να ασκεί τα καθήκοντά του με αμεροληψία, να σέβεται και να τηρεί τους κανόνες εχεμύθειας για θέματα των οποίων έλαβε γνώση και να απέχει από τη διαχείριση υποθέσεων εφόσον συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων, δηλώνοντας κώλυμα.

✓ **ΚΥΡΩΣΕΙΣ**

Η παραβίαση της υποχρέωσης ορισμού Υ.Π.Π.Α. συνεπάγεται την **επιβολή προστίμου** από την Επιθεώρηση Εργασίας, το ύψος του οποίου θα καθοριστεί με Υπουργική Απόφαση.

✓ **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Έως την **17/12/2023** οφείλουν να συμμορφωθούν με την υποχρέωση θέσπισης εσωτερικού διαύλου αναφοράς οι επιχειρήσεις με 50 έως 249 εργαζόμενους και να ενημερώσουν εντός 2 μηνών την Επιθεώρηση Εργασίας, ενώ οι επιχειρήσεις με περισσότερους από 249 εργαζόμενους οφείλουν **εντός 6 μηνών** από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δηλαδή την 11/11/2022 να συμμορφωθούν και να ενημερώσουν εντός 2 μηνών από τη συμμόρφωση την Επιθεώρηση Εργασίας.

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine

